

Fővárosi Ítéltábla
4.Pf.22.187/2011/6.

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK 14.	
FOLYASÍRTÓMEZEM	
KEZELÉSI FÜZET	
Postán / Gyórt / Szó / E-mailen / Faxon	
Erkezett	2012-04-19
FELHATÁROZÁS	
MEGJEGYZÉS	
FOLYASÍRTÓ	24889/10

18.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezési eljárásban a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség (1055 Budapest, Markó utca 27.) által eljáró Fővárosi Főügyészség (1054 Budapest, Akadémia utca 13.) felperesnek, az Orbán László Tibor Ügyvédi Iroda, dr. Orbán László Tibor ügyvéd (1054 Budapest, Szemere utca 8.) által képviselt Történelmi Vitézi Rend Egyesület (1095 Budapest, Soroksári út 46.) alperes ellen határozat megtámadása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2011. április 6. napján meghozott 10.P.24.889/2010/10. számú ítélete ellen az alperes részéről 12., 13. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és az alperes 2/2009. számú határozata megsemmisítését mellőzi, és ebben a körben a keresetet elutasítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kimondja, hogy a felek a fellebbezési eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik, és a 36.000 (harminchatezer) forint fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes a keresetében az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény (a továbbiakban: Etv.) 16. § (2) bekezdés a) pontja alapján az alperes 2009. szeptember 26. napján tartott közgyűlésén meghozott 2/2009. számú határozatának megsemmisítését és az Etv. 16. § (2) bekezdés b) pontja szerint az alperes elnevezésének megváltoztatása tárgyában a közgyűlés összehívását és az alapszabály módosítását indítványozta.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a harmadik személy által vele szemben indított perben hozott jogerős ítélet a saját névhasználatától nem tiltotta el, az eltiltás nem általános jellegű volt, így a nevét módosítania nem kell.

Az elsőfokú bíróság a 10.P.24.889/2010/10. számú ítéletében az alperes rendkívüli közgyűlésének 2009. szeptember 26. napján meghozott 2/2009. számú határozatát

megsemmisítette. Elrendelte az alperesi egyesület közgyűlésének összehívását, amelynek napirendi pontjaként a felperes TC.3378/2009/2-I. számú felszólalása alapján az alperesi szervezet új elnevezése tárgyában történő döntéshozatalt és az alapszabály módosítását jelölte meg. Ennek érdekében kötelezte az alperes törvényes képviselőjét az alapszabály módosítás tervezetének elkészítésére, a közgyűlés összehívásának lebonyolítására, az ülés levezetésére azzal, hogy gondoskodjon a közgyűlés megtartásának feltételeiről, a közgyűlés időpontját – az egyesület alapszabályában meghatározott határidőt is figyelembe véve – az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 90 napon belüli időpontra tűzze ki, a napirendi pontokat tartalmazó írásbeli meghívót az alperesi egyesület valamennyi tagjának igazolható módon eljuttatva. Megállapította, hogy a közgyűlés összehívásának és megtartásának költségeit az alperes viseli, továbbá hogy a le nem rótt kereseti illetéket az állam viseli. Az ítélet indokolása értelmében a Fővárosi Bíróság 2007. április 7. napján jogerőre emelkedett 10.P.20.005/2004/26. számú ítéletével megállapította, hogy jelen per alperese a Budapesten 2006. október 6. napján kelt meghívó kiadásával és a 2006. szeptember 16. napjára szóló „vitézavatás Budapest 2006” meghívó kiadásával megsértette a Vitézi Rend névviseléshez való jogát és eltiltotta a Vitézi Rend nevének – a Vitézi Rend szóösszetétel – használatától. Az elsőfokú bíróság tényként állapította meg, hogy a jogerős ítélet alapján az alperes a nevének megváltoztatása érdekében az alapszabályát nem módosította, a felperes felszólalását a közgyűlés 2/2009. számú határozatával elutasította, mely ellen a felperes óvással élt. Az elsőfokú bíróság az 1997. évi LXVI. törvény 2. § (1) bekezdés és 7. § felhívásával utalt arra, hogy a jogerős ítélet rendelkező része egyértelműen bármiféle szűkítés nélkül az alperest a „Vitézi Rend” szóösszetétel használatától eltiltotta, melytől eltérő értelmezésre lehetőség nincs, és amely rendelkezés kötelező az alperesre, és magával vonta a névváltoztatásának szükségességét. Rámutatott, hogy önkéntes teljesítés hiányában a felperes az Etv. 14. § (1) bekezdés értelmében jogszerűen vizsgálta az alperes névhasználatának törvényességét. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint az alperes eljárása akkor lett volna megfelelő, ha az alapszabály módosítása útján az elnevezését oly módon változtatja meg, hogy abban a „Vitézi Rend” szóösszetétel nem szerepel. Mindezek alapján megállapította, hogy az alperes közgyűlésének 2/2009 számú határozata törvényt sértő, a törvényes működés helyreállítása érdekében a határozat bíróság általi megsemmisítése indokolt volt. Az Etv. 6. § (2) bekezdése, 12. § (1) bekezdés a) pontja, továbbá az alperes 2006. február 23. napján kelt alapszabálya 4. § 1. (7) bekezdés alapján az alperes a jogerős ítéletre figyelemmel az elnevezésének megváltoztatása érdekében köteles eljárni, a közgyűlés az alapszabályt módosítani, ezért a törvényes működés helyreállítása érdekében az Etv. 16. § (2) bekezdés b) pontja értelmében az elsőfokú bíróság elrendelte a közgyűlés összehívását a rendelkező rész szerint. Utalt arra, hogy a védjegy oltalom fennállásának vizsgálata, az ezzel kapcsolatos döntés jelen perben előkérdésnek nem minősül, ezért a jelen per tárgyalásának felfüggesztését nem tartotta indokoltnak.

Az alperes a fellebbezésében az ítélet megváltoztatását, a kereset teljes elutasítását kérte. Álláspontja szerint a bíróság a 10.P.20.005/2004/26. számú ítéletében azt állapította meg, hogy a meghívók kiadásával sértette meg a másik egyesület névviselési jogát, azaz nem saját alperesi nevének használatával, hanem azzal, hogy a meghívókban a másik egyesület nevét tüntette fel és a jogerős ítélet is ettől tiltotta el, amelyet elfogadott és a mai napig is tartja magát ehhez. Jogi álláspontja szerint a jogerős ítélet nem tartalmaz olyan kötelezést, miszerint az alperes nevében a „Vitézi Rend” szóösszetétel nem szerepelhet, és ezzel a bíróság eltiltotta volna alperest a saját nevének viselésétől, továbbá kötelezte volna saját

nevének megváltoztatására. Okiratokat csatolt arra vonatkozóan, hogy a másodfokú tárgyalás napján jogerős védjegyjogtalom védi alperesi nevet.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást a csatolt okiratok, illetve a tárgyaláson tett nyilatkozatok tartalmával összhangban helyesen állapította meg és a tényállásból levont jogi következtetése is helytálló. Utalt az egyértelmű jogerős ítéletre, az 1997. évi LXVI. tv. 2. § (1) bekezdésére és 7. §-ára.

A fellebbezés az alábbiak szerint részben alapos.

Az alperesi társadalmi szervezet az Etv. 3. § (1) és 6. § (1) bekezdése alapján önkormányzattal rendelkező autonóm közösség, amely maga határozza meg működésének szabályait és a szabályok megsértésének következményeit. Bírósági úton történő beavatkozásra csak akkor van lehetőség, ha a társadalmi szervezet tevékenysége kifejezett jogszabályi rendelkezésbe ütközik. Az egységes bírói gyakorlat szerint törvénysértésként értékelendő az is, ha a keresettel támadott határozat a társadalmi szervezet alapszabályát, illetőleg egyéb belső szabályzatát sérti.

A felperes az Etv. 16. § (2) bekezdés a) pontja alapján terjesztett elő keresetet az alperes 2009. szeptember 26. napján meghozott 2/2009. számú, a felperes felszólalását elutasító határozatával szemben. Az Etv. 16. § (2) bekezdés a) pontja alapján az alperes törvénysértő határozatának megsemmisítésére van lehetőség a felperes keresete alapján. A felperes a felszólalásának benyújtásakor hatályos 1972. évi V. törvény 16. § (1) bekezdése alapján élt felszólalással az alperes névhasználatának tárgyában. Az alperes a 2/2009. számú határozatával e felszólalást utasította el. Az 1972. évi V. törvény 16. § (1) bekezdése szerinti felszólalást a (2) bekezdés értelmében az alperes köteles volt elbírálni, a megfelelő intézkedést megtenni, amelyről az ügyészt értesítenie kellett. A törvény 16. § (2), illetőleg (3) bekezdése a felszólalás elbírálását írja elő, azonban arra nem tartalmaz rendelkezést, hogy a felszólalásról kizárólag azzal egyező döntés születne, hanem lehetőséget ad arra is, hogy a felszólalással ne értsen egyet az adott szerv, nevezetesen az alperes. Egyéb törvényi rendelkezés sem írja elő, hogy az alperes köteles lenne az ügyészi felszólalással megegyező döntést hozni, illetőleg, hogy a felszólalással kötelezően egyet kell értenie. Az alperes belső autonómiájából fakad az, hogy az ügyészi felszólalással egyetért és meghozza az annak megfelelő döntést, vagy pedig azzal nem ért egyet és az egyetértés hiányát kifejező döntést hoz. Miután sem az 1972. évi V. törvény 16. §-ában foglalt rendelkezésekből, sem egyéb jogszabályi, illetőleg alapszabályi rendelkezésből nem következik, hogy az ügyészi felszólalással egyet kell értenie az alperesnek, és csak és kizárólag az ügyészi felszólalásban foglaltakkal megegyező döntést hozhat, ebből az is következik, hogy amennyiben az ügyészi felszólalást elutasító határozatot hozott az alperes, az önmagában ezen tényből következően nem minősülhet törvénysértőnek.

A felperesi felszólalást elutasító alperesi határozatot követően az 1972. évi V. törvény 16. § (3) bekezdése, továbbá 14. és 15. §-ában foglaltak szerint a felperes óvással is él, amelynek alperes általi elbírálásáról tényadat nem áll rendelkezésre, azonban az tény, hogy a felszólalás, illetőleg az óvásban foglaltak nem teljesítése miatt terjesztett elő a felperes az Etv. 16. § (2) bekezdés b) pontjára alapítottan a felszólalásban foglaltak teljesítése iránt keresetet az alperessel szemben. Ez utóbbi, az Etv. 16. § (2) bekezdés b) pontjára alapítottan előterjesztett kereset pedig annak a jogerős ítéletnek végrehajtását célozza, amely a névhasználati jog sérelmét küszöbölte ki. Mindebből az is következik, hogy az Etv. 16. § (2)

bekezdés a) pontja alapján az alperes 2009. szeptember 26. napján meghozott, 2/2009. számú határozatának törvénysértő voltát a felperes lényegében a felszólalásának nem teljesítésében jelölte meg, illetve ezen keresztül egy jogerős ítéletben foglaltak nem teljesítésében, azaz egy mulasztásban megnyilvánuló törvénysértésben. E mulasztásban megnyilvánuló törvénysértés pedig az alperesnek egy alapító okirat módosítás elmulasztását jelentette. Ennek úgymond kikényszerítését pedig az Etv. 16. § (2) bekezdés b) pontja alapján előterjesztett kereset szolgálta.

A fentiekből okszerűen következik, hogy a 2/2009. számú határozat kifejezett törvényi, jogszabályi, illetőleg alapszabályi rendelkezést nem sértett. Az 1972. évi V. törvény 16. §-ának rendelkezései lehetővé teszik, hogy a felszólalással az alperesi társadalmi szervezet ne értsen egyet, így a felszólalást elutasító határozat törvénysértő jellegének megállapítására alap nem volt.

A Fővárosi Ítéltábla ezért a 2/2009. számú alperesi határozat megsemmisítésére törvényi lehetőséget nem látott.

Az Etv. 16. § (2) bekezdés b) pontja alapján előterjesztett kereset érdemi elbírálása jelentette lényegében egyúttal az ügyési felszólalásban és óvásban foglaltak vizsgálatát is. Tény, hogy a Fővárosi Bíróság 10.P.20.005/2004/26. számú, 28. szám alatt kijavított, 2007. április 7. napján jogerős ítélete tiltotta el az alperesi társadalmi szervezetet a Vitézi Rend elnevezésű társadalmi szervezet nevében szereplő „Vitézi Rend” szóösszetétel használatától. A bíróság e jogerős ítélete a névhasználat eltiltása tekintetében a Ptk. 84. § (1) bekezdés b) pontján alapult, figyelemmel a Ptk. 77. § (1), (3) és (4) bekezdésében foglaltakra. A jogerős ítélet – mint arra az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá – egyértelműen, szűkítés nélkül tiltotta el az alperest a névviselési jog megsértését megvalósító „Vitézi Rend” szóösszetétel használatától, így e szóösszetételnek az alperes elnevezésében történő használatától is.

Az 1997. évi LXVI. törvény 2. § (1) és (7) bekezdés alapján a jogerős ítélet a névhasználat tekintetében véglegesen döntött, és az kötelező az alperesre.

A Ptk. 77. § a társadalmi szervezetekre, így az alperesre irányadóan is egyértelműen kimondja, hogy a jogi személy nevének különböznie kell azoknak a korábban nyilvántartásba vett jogi személynek a nevéől, amelyek hasonló működési körben és azonos területen tevékenykednek.

Tény, hogy az alperest a Fővárosi Bíróság 2006. március 23. napján jogerős végzésével 11.883. sorszám alatt akkor vette nyilvántartásba, amikor már ezt megelőzően, évek óta, 1992-től nyilvántartásban volt a Vitézi Rend elnevezésű társadalmi szervezet. Tény, az alperes nevében, elnevezésében a „Vitézi Rend” szóösszetétel jelenleg is szerepel.

A fenti törvényi rendelkezések és jogerős ítélet ellenére az alperes a nevében továbbra is használja a „Vitézi Rend” szóösszetételt. Az Etv. 6. § (2) bekezdésben foglaltak ellenére az alperes az alapszabályában a nevét mindennek ellenére nem módosította, figyelemmel az Etv. 7. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakra is, amelynek értelmében a társadalmi szervezet elnevezése az érdekelt jogi személy hozzájárulása nélkül nem keltheti azt a látszatot, hogy a társadalmi szervezet tevékenységét más jogi személy tevékenységéhez kapcsolódóan fejti ki, továbbá hogy a társadalmi szervezet elnevezésének az ország területén hasonló működési körben tevékenykedő, korábban bejegyzett társadalmi szervezetek elnevezésétől különböznie kell. Az alperes működése így azon elnevezéssel, amely tartalmazza a „Vitézi Rend” szóösszetételt, törvénysértő. Az alperes a jogerős ítéletet köteles volt végrehajtani, ennek érdekében, az előbb hivatkozott jogszabályi rendelkezésekre is figyelemmel, a

legfelsőbb szervét - az alperes elnevezésének módosítására irányuló - alapszabály módosítása érdekében össze kellett volna hívnia. Azzal, hogy ezt nem tette meg, a működése törvénysértőnek minősül, és amely működés törvényességének helyreállítása céljából a társadalmi szervezet legfelsőbb szervének az összehívása szükséges az alapszabály módosítása érdekében, amely alapszabály módosítás az alperes elnevezését kell hogy érintse.

A Fővárosi Ítéltábla kiemeli, hogy a jogerős ítélet a névhasználatról történő eltiltásról rendelkezik a „Vitézi Rend” szóösszetétel tekintetében, így olyan értelmezés a jogerős ítéletre nem volt adható, mint amelyre az alperes az elsőfokú eljárásban és a jelen fellebbezésében is hivatkozott. A jogerős ítélet rendelkező részének értelmezése, annak szűkítő, vagy akár kiterjesztő értelmezése nem képezhetette a jelen per tárgyát.

Az alperes által a fellebbezési eljárásban csatolt védjegyokirat, illetőleg határozat annak az elsőfokú ítéletet követő keltére figyelemmel a Pp. 235. § (1) bekezdés alapján a jelen fellebbezési eljárásban figyelembe veendő volt, azonban az Etv. 16. § (2) bekezdés b) pontján alapuló kereset érdemi elbírálására ügydöntő jelentősége nem volt. Bár az alperes nem igazolta, hogy a „Történelmi Vitézi Rend” szóösszetétel védjegyként történő lajstromozása az alperesi egyesület mint védjegyjogosult részére jogerőre emelkedett-e, azonban ennek hiányában is önmagában az alperes elnevezésének védjegy oltalma nem ad alapot az alperes működésében fentiek szerint kimutatott törvénysértés megállapításának mellőzésére.

Az 1997. évi XI. törvény 12. § (1) bekezdésében a védjegyoltalom tartalmát akként határozza meg, hogy a védjegyoltalom alapján a védjegyjogosultnak kizárólagos joga van a védjegy használatára. A (2) bekezdés szerint a kizárólagos használati jog alapján a védjegyjogosult bárkivel szemben fellephet, aki engedélye nélkül gazdasági tevékenység körében használ a védjeggyel azonos, vagy hasonló megjelölést. Ennek értelmében a védjegyjogosultnak a védjegy kizárólagos használatára való joga a gazdasági tevékenység körében, és a gazdasági tevékenység minden területén érvényesül. A 15. § (1) bekezdése pedig kimondja, hogy a védjegyoltalom alapján a védjegyjogosult nem tilthat el mást attól, hogy gazdasági tevékenysége körében – az üzleti tisztesség követelményeivel összhangban – használja a saját nevét. A (2) bekezdés pedig kimondja, hogy az (1) bekezdés a) pontja alapján a védjegyjogosulttal szemben csak természetes személy hivatkozhat a saját nevére vagy címére.

Mindezen rendelkezésből pedig az is következik, hogy a védjegyoltalom a védjegyjogosultnak a védjegy kizárólagos használatára vonatkozó olyan joga amely gazdasági tevékenység körében érvényesül, azaz a gazdasági tevékenységhez kötött, és nem személyhez. Ezzel szemben az Etv. 77. § (1) és (3) bekezdésben foglalt névviselési jog, amelyet az Etv. 7. § (1) és (2) bekezdése is megfogalmaz, személyhez, nevezetesen az adott jogi személyhez kötött. Ebből következően a személyhez kötöttség folytán a névviselés joga megelőzi a védjegyhez a védjegyjogosultnak fűződő jogosultságait, jogosítványait. Ebből okoszerűen következik, hogy önmagában a „Történelmi Vitézi Rend” védjegyre vonatkozó, alperesnek mint védjegyjogosultnak a védjegyoltalom alapján fennálló jogosítványai nem adnak alapot a névhasználatról eltiltó jogerős ítéletben foglaltak teljesítési kötelezettségének mellőzésére.

A másodfokú bíróság megjegyzi, hogy a fellebbezési eljárásban csatolt védjegylajstrom szerint a védjegyként bejegyzett szóösszetétel meghatározott termékekre és szolgáltatásokra vonatkozik, amelynek jegyzékét a védjegylajstrom tartalmazza. Az adott jogi személy neve

nem termék és szolgáltatás, amelyre a névhasználatról tiltó ítélet jogerőre emelkedését követően bejelentett és évekkel később bejegyzett védjegy vonatkozatható lenne.

Mindezek kiemelésével az Etv. 16. § (2) bekezdés b) pontja alapján az elsőfokú bíróság megalapozottan rendelte el az alperesi egyesület közgyűlésének összehívását az alperes nevének módosítása tárgyában szükséges alapszabály módosítás érdekében.

A Fővárosi Ítéltábla a kifejtettek értelmében a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, az alperes 2009. szeptember 26. napján tartott közgyűlésén meghozott 2/2009. számú határozatának megsemmisítését mellőzte azzal, hogy e keresetet elutasította, egyebekben pedig az első fokú ítéletet helybenhagyta.

A fellebbezés részben volt eredményes, azonban figyelemmel arra, hogy a kifejtett ügyvédi tevékenység lényegében az Etv. 16. § (2) bekezdés b) pontján alapuló kereset és e körben hozott elsőfokú ítélet tárgyában került elsődlegesen kifejtésre, ezért a Pp. 81. § (1) bekezdés alapján a másodfokú bíróság akként határozott, hogy a fellebbezési eljárás költségeit a felek maguk viselik.

A peres felek illetékmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illeték viseléséről a másodfokú bíróság az 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. § szerint határozott.

Budapest, 2012. április 3.

Dr. Németh László sk.
a tanács elnöke

Dr. Merőtey Anikó sk.
előadó bíró

Dr. Molnár József sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

Récsi Imréné
bírósági ügyintéző